خبر

واکنش قطر به شروط ۱۳گانه:

به عربستان و متحدانش رسما پاسخ می‌دهیم

● دولت قطر شروط عربستان، امارات، بحرین و مصر برای ازسرگیری روابط را «غیرواقع‌بینانه» و اجرانشدنی خوانده است؛ اما می‌گوید، این فهرست را بررسی می‌کند و به آن پاسخ می‌دهد. به گزارش رویترز، شیخ سیف بن احمد آل ثانی، رئیس دفتر روابط‌عمومی دولت قطر، در بیانیه‌ای گفته است: این فهرست نشان می‌دهد آنچه قطر از آغاز این بحران می‌گفت، درست است؛ محاصره غیرقانونی (قطر) ربطی به مبارزه با تروریسم ندارد؛ بلکه هدف آن محدودکردن حق حاکمیت قطر و ازبین‌بردن سیاست خارجی آن است. این مقام دولت قطر افزود: وزیر خارجه آمریکا از کشورهای محاصره‌کننده خواست است تا فهرستی از شکایت‌های واقع‌بینانه و اجراشدنی خود را ارائه دهند. وزیر خارجه بریتانیا نیز از آنها درخواست کرد تا خواسته‌های مشخص و منطقی خود را ارائه دهند؛ اما این فهرست واجد هیچ‌کدام از این معیارها نیست. بااین‌حال، شیخ سیف بن احمد آل ثانی تأکید کرده است، این خواسته‌ها بررسی می‌شوند و وزارت خارجه قطر به طور رسمی به آنها پاسخ می‌دهد. وزارت خارجه قطر پیش‌تر تأیید کرده بود که کویت فهرست درخواست‌های عربستان، امارات، بحرین و مصر را به دوحه تحویل داده است. قطع روابط دیپلماتیک با ایران، برچیدن پایگاه نظامی ترکیه و بستن شبکه الجزیره ازجمله شروط ۱۳گانه عربستان، امارات و متحدان‌شان برای ازسرگیری روابط با قطر است. از قطر خواسته شده است در مدت ۱۰ روز آینده این درخواست‌ها را اجرا کند. در همین زمینه، مشعل حامد الثانی، سفیر قطر در واشنگتن، نیز در حساب توییتر خود نوشته است: این شروط عربستان و متحدانش دخالت در حق حاکمیت قطر و تنبیه این کشور به خاطر استقلالش است. این در حالی است که نور قرقاش، وزیر مشاور در امور خارجه امارات متحده عربی، روز جمعه گفت افشای فهرست شروط چهار کشور سعودی، امارات، بحرین و مصر از قطر به وسیله دوحه، «با هدف ناکام‌کردن روند میانجیگری‌ها» صورت گرفته است. به گزارش العربیه، وزیر مشاور در امور خارجه امارات متحده عربی قطر را «اسب تروای» خلیج فارس خوانده و گفته است: قطر «باید بداند مسیر راه‌حل بحران، از مسیر تهران، بیروت یا پایتخت کشورهای غربی نمی‌گذرد».

بحران قطر، مسئله خانوادگی

از سوی دیگر، شان اسپایسر، سخنگوی کاخ سفید گفت، بحران قطر با چهار کشوری که به رهبری عربستان روابط‌شان را با دوحه قطع کرده‌اند، یک «مسئله خانوادگی» در میان کشورهای حوزه خلیج فارس است و برای حل آن هم خود این کشورها اقدام می‌کنند. سخنگوی کاخ سفید این سخنان را در جریان کنفرانس خبری روز گذشته‌اش با خبرنگاران در واشنگتن عنوان کرد؛ کنفرانسی که یک بار دیگر بدون حضور دوربین‌های تلویزیونی برگزار شد. او به خبرنگاران گفت که اگر طرفین این بحران از واشنگتن درخواست میانجیگری کنند، کاخ سفید آماده است؛ اما فعلا که آنها خواسته‌اند و همین‌طور هم باید باشد که خودشان به قضیه رسیدگی کنند. قطع روابط ناگهانی عربستان، مصر، امارات و بحرین با قطر در ابتدا با این اتهام شروع شد که دوحه به علت حمایت از تروریسم و بی‌ثبات‌کردن منطقه باید مجازات شود؛ اتهامی که قطر آن را رد می‌کند. در همان زمان، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا که به‌تازگی از عربستان دیدار کرده است، در اظهارنظری تند قطر را متهم کرد «در سطوح بالا» به حمایت از تروریسم می‌پردازد. برخی از کارشناسان بر این باورند که «مسئله خانوادگی»خواندن بحران قطر از سوی سخنگوی کاخ سفید به‌نوعی نادیده‌گرفتن نقش دولت دونالد ترامپ در شکل‌گیری این بحران است.

دعوت از آمریکا برای شرکت در نشست آستانه

● وزیر خارجه قزاقستان از ارسال دعوت‌نامه برای آمریکا، سازمان ملل و اردن برای شرکت در نشست آتی آستانه درباره سوریه خبر داد. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه خبری روسیا الیوم، غیرت عبدالرحمانف، وزیر خارجه قزاقستان، در جمع خبرنگاران گفت: آمریکا، اردن و سازمان ملل دعوت‌نامه‌های رسمی برای شرکت در نشست آتی آستانه را که قرار است چهارم و پنجم ماه آتی میلادی برگزار شود، دریافت کرده‌اند و ما منتظر پاسخ مثبت آنها برای حضور در این نشست هستیم. او گفت: انتظار می‌رود اردن، سازمان ملل و آمریکا اطلاعات لازم درباره هیئت‌های شرکت‌کننده در این نشست را نیز برای ما ارسال کنند. وزارت خارجه قزاقستان در تاریخ نوزدهم ماه جاری میلادی اعلام کرد، نشست آستانه پنج در روزهای چهارم و پنجم ماه جولای آتی در شهر آستانه، پایتخت قزاقستان، برگزار خواهد شد و این شهر میزبان چهار نشست درباره بحران سوریه خواهد بود. در نشست اخیری که اوایل ماه گذشته میلادی برگزار شد، طرح ویژه روسیه درباره ایجاد مناطق کاهش تنش در سوریه به امضا رسید. عبدالرحمانف افزود: قزاقستان از کشورهای ضامن آتش‌بس در سوریه یعنی روسیه، ایران و ترکیه و ناظران برای شرکت در نشست آتی آستانه دعوت کرد. همچنین مشارکت هیئت دولت سوریه و هیئت مخالفان سوری از سوی کشورهای ضامن تأیید شد.

احتمال کشته‌شدن ابوبکر البغدادی قوت گرفت

جانشینانی برای خلیفه

تاکنون چندین‌بار خبر کشته‌شدن «ابوبکر البغدادی» در صدر خبرها قرار گرفته و هر بار ازسوی داعش تکذیب شده است، اما این‌بار شرایط متفاوت است. این بار روس‌ها بودند که پس از بمباران رقه از کشته‌شدن ابوبکر البغدادی خبر دادند و چند روز پس از آن نیز «ویکتور اوزروف»، رئیس کمیته دفاعی مجلس اولیای پارلمان روسیه، احتمال درستی این مسئله را نزدیک به صد درصد دانست. البته او در تأیید این ادعا به عدم ارائه مدرکی دال بر زنده‌بودن البغدادی از سوی داعش اشاره می‌کند. این در حالی است که آخرین تصاویر پخش‌شده از ابوبکر البغدادی به سال ۲۰۱۴ و سخنرانی او در مسجد «النوری» برمی‌گردد و بعد از آن هیچ تصویری از البغدادی در دست نیست. در مقابل واشنگتن رویکرد محافظه‌کارانه‌تری نسبت به قضیه کشته‌شدن سرکرده داعش اتخاذ کرد و گفت نمی‌تواند این خبر را تأیید کند. روز گذشته نیز، ریان دیلون، سخنگوی ائتلاف بین‌المللی ضدداعش تحت رهبری آمریکا، با تأکید بر اینکه هنوز هیچ دلیل و سند قطعی درباره کشته‌شدن ابوبکر بغدادی وجود ندارد، اعلام کرد حتی اگر ابوبکر بغدادی، زنده باشد، نمی‌تواند تأثیری بر روند جنگ داشته باشد. به گزارش رویترز، بنا بر گفته دو مقام اطلاعاتی آمریکایی، داعش مقامات بلندپایه خود را به شهر «المیادین» در جلگه فرات سوریه منتقل کرده است که در جنوب شرق «رقه» پایتخت تحت محاصره این گروه داعشی، قرار دارد.

واکنش داعش

اما تحرکات در میان داعشی‌ها به‌نظر می‌تواند بر این مسئله مهر تأیید بزند. یک منبع محلی در استان نینوا از پخش بخشنامه‌ای در بیشتر مساجد «تل‌عفر» در بین اعضای داعش خبر داده است که در آن از نیروهای داعش خواسته شده تا منتظر صدور بیانیه مهمی درباره ابوبکر بغدادی باشند. طبق اعلام این منبع آگاه، هرچند محتوای این بیانیه هنوز مشخص نیست، اما از تنش و آشوب ایجادشده در میان داعشی‌ها، به نظر می‌رسد صحبت درباره کشته‌شدن ابوبکر بغدادی صحت داشته باشد. اگر البغدادی کشته شده باشد آنگاه داعش ناگزیر از انتخاب یک رهبر جدید است که در این میان نام دو نفر بیشتر از همه خودنمایی می‌کند که هر دو در رژیم «صدام‌حسین»، دیکتاتور عراق، جزء افسران نظامی بوده‌اند؛ از «ایاد العبیدی» و «عیاد الجمیلی» به‌عنوان دو گزینه جانشینی البغدادی یاد می‌شود، هرچند این دو خلاف البغدادی به هیچ عنوان نمی‌توانند خود را خلیفه مسلمین بنامند. این دو نه‌تنها فاقد جایگاه مذهبی‌اند، بلکه دیگر قلمرویی برایشان باقی نمانده تا بتوانند ادعای خلافت کنند. طبق نظر کارشناسان گروه‌های افراطی، خلیفه باید دارای عرض ا لتمکین باشد که داعش درحال‌حاضر، فاقد آن است.

عیاد یا ایاد؟

عیاد الجمیلی، معروف به «ابویحیی» که سال‌های پایانی دهه چهارم زندگی خود را می‌گذراند، یکی از مقامات ارشد داعش است که در دوران صدام‌حسین به‌عنوان یک افسر اطلاعاتی در فلوجه خدمت می‌کرد. بعد از حمله نیروهای ائتلاف به رهبری آمریکا، او به شورشیان سنی و در ادامه به ابوبکر البغدادی پیوست.

او درحال‌حاضر به‌عنوان وزیر اطلاعات و امنیت داعش شناخته شده و فعالیت دارد. پیش‌تر تلویزیون دولتی عراق، از کشته‌شدن او در جریان یک حمله هوایی در «القیام» خبر داده بود. هرچند نیروهای ائتلاف در ادامه مدعی شدند نمی‌توان خبر کشته‌شدن او را تأیید کرد. دیگر گزینه رهبری داعش، ایاد العبیدی ۵۰ساله است که در سمت وزیر جنگ داعش فعالیت دارد. العبیدی که بزرگ‌تر از الجمیلی است، مانند او در سال ۲۰۰۳ و بعد از حمله نیروهای ائتلاف به عراق، به گروه‌های شورشی سنی پیوست و سپس دعوت البغدادی برای پیوستن به داعش را لبیک گفت. این دو بعد از حملات هوایی در سال ۲۰۱۶ که به کشته‌شدن سه نفر از مقامات بلندپایه داعش انجامید، به‌عنوان مشاوران ارشد البغدادی شناخته می‌شوند. در آن حملات هوایی، علی الانباری، جانشین البغدادی، ابوعمر الشیشانی، وزیر جنگ اهل چچن و مسئول تبلیغات داعش و ابومحمد الادنانی سوری کشته شدند. هرچند الجمیلی بر ارشدبودن العبیدی اذعان دارد، اما این مسئله نمی‌تواند تضمینی برای انتخاب او به‌عنوان رهبر جدید داعش باشد.

عیاد الجمیلی

داعش در مسیر القاعده و طالبان

در صورت تأیید خبر کشته‌شدن البغدادی، داعش در شرایطی قرار می‌گیرد که القاعده و طالبان نیز به‌عنوان دو گروه افراطی به آن دچار شدند. القاعده بعد از کشته‌شدن «اسامه بن‌لادن» و طالبان بعد از مرگ محمد «ملاعمر» هیچ‌گاه نتوانستند آن قدرت و جایگاه پیشین خود را به دست بیاورند. علاوه بر این، تعیین رهبر جدید نیازمند تأیید شورای هشت‌نفره است. اما دیدار اعضای این شورا به دلایل امنیتی بسیار بعید است بنابراین این هشت نفر از طریق واسطه‌های خود نظر خود را اعلام می‌کنند. در این شورای هشت‌نفره، شش نفر عراقی، یک اردنی و یک سعودی حضور دارند و همگی‌شان جنگجویان شورشی سنی سابق هستند. نهمین عضو این شورا نیز که یک روحانی برجسته بحرینی بود، در یک حمله هوایی در سوریه کشته شد. فارغ از اینکه الجمیلی یا العبیدی یا هر فرد دیگری به رهبری داعش انتخاب شود، خلأ البغدادی به‌نظر برای داعش به این سادگی‌ها پر نخواهد شد حتی اگر این گروه تروریستی بتواند با وجود شکست‌های پی‌درپی در عراق و سوریه به حیات خود ادامه دهد.

واشنگتن‌پست می‌گوید اوباما ۳ ماه پیش از انتخابات از دخالت روسیه مطلع بوده است

قصور اوباما

اوایل آگوست سال گذشته، پاکتی با مهروموم محرمانه به کاخ سفید رسید؛ نامه‌ای که پیک سازمان سیا آن را آورده بود و فقط چهار نفر می‌توانستند آن را باز کنند و ببینند: باراک اوباما، رئیس‌جمهوری ایالات‌متحده و سه عضو ارشد کاخ سفید.

محتوای درون پاکت همچون بمبی اطلاعاتی بود، گزارشی که از منابع داخلی دولت روسیه به‌دست آمده بود و نشان می‌داد ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، کمپینی اینترنتی برای اختلال در مبارزات انتخاباتی ریاست‌جمهوری ایالات‌متحده به راه انداخته است. بخش زیادی از این اطلاعات تا روز گذشته همچنان محرمانه و فقط در میان حلقه نزدیکان دولت پیشین باقی مانده بود اما واشنگتن‌پست در گزارشی اختصاصی جزئیات این اطلاعات را منتشر کرد. در آن زمان طرح کلی حمله روسیه به انتخابات ایالات‌متحده روشن بود. هکرهای مرتبط با سرویس‌های اطلاعاتی روسیه بیش از یک سال شبکه‌های کامپیوتری حزب دموکرات آمریکا و همچنین برخی از سیستم‌های جمهوری‌خواهان را زیرورو کرده بودند. در ماه جولای، اف‌بی‌آی تحقیق درباره ارتباطات میان مقامات روسی و همکاران ترامپ را آغاز کرد. در ۲۲ جولای، ویکی‌لیکس نزدیک به ۲۰ هزار ایمیل کمیته ملی دموکرات را منتشر کرد.

اما گزارش واشنگتن‌پست می‌گوید بالاترین سطوح حکومت و کسانی که مسئول مدیریت بحران بودند اولین بار با اطلاعات سازمان سیا از اهداف روسیه مطلع شدند. هر روز صبح اسناد بسیار محرمانه برای رئیس‌جمهوری ایالات متحده فرستاده می‌شود اما در آن زمان این اطلاعات آن‌قدر حساس بود که جان برنان، مدیر سازمان سیا، از ترس درزکردن این اطلاعات آن را در میان این گزارش‌های روزانه رئیس‌جمهوری قرار نداد و در بسته‌ای کاملا محرمانه به کاخ سفید فرستاد و دستور داد این گزارش بعد از خوانده‌شدن دوباره به سازمان سیا بازگردانده شود. تأیید اطلاعات سیا از سوی دیگر بخش‌های اطلاعاتی آمریکا زمان زیادی برد و تنها در هفته آخر دولت اوباما بود که این خبر به اطلاع عموم رسید: پوتین برای انتخاب دونالد ترامپ تلاش می‌کند. در طول پنج ماه، دولت اوباما به‌طور مخفیانه و در میان مقامات داخلی دولت چندین گزینه را برای تنبیه روسیه مورد بحث قرار داد؛ گزینه‌هایی مثل حمله سایبری به زیرساخت‌های روسیه تا افشای اطلاعاتی که موجب شرمندگی پوتین در عرصه دیپلماتیک شود و تحریم این کشور که به گفته مقامات آمریکایی می‌توانست اقتصاد روسیه را با مشکل مواجه کند. با این همه در نهایت در اواخر دسامبر اوباما مجموعه‌ای معتدل را برای تنبیه روسیه در نظر گرفت که اخراج ۳۵ دیپلمات روسی و بستن دو مجموعه متعلق به روسیه در آمریکا را شامل می‌شد و همچنین تحریم‌های محدودی که حتی آنهایی که در طراحی آن کمک کرده بودند هم تأثیر آن را تا حد زیادی نمایان می‌خواندند. گرچه بسیاری از تحلیلگران آمریکایی مداخله روسیه در انتخابات آمریکا را حمله‌ای به دموکراسی این کشور با تأثیری گسترده می‌دانند، اما نزدیکان اوباما از واکنش دولت او به این مداخله دفاع می‌کنند و می‌گویند تا ماه آگوست دیگر برای جلوگیری از انتقال این اطلاعات به ویکی‌لیکس و دیگر گروه‌هایی که ایمیل‌های کمیته حزب دموکرات را ماه بعد منتشر کردند، دیر شده بود. به باور آنها یک‌سری از هشدارهای دولت اوباما - ازجمله هشدار اوباما به پوتین در ماه سپتامبر- مسکو را واداشت برنامه‌اش برای حمله بیشتر، ازجمله کارشکنی در سیستم انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا را رها کند. با این همه هستند افراد دیگری در دولت اوباما که با پشیمانی به این داستان می‌نگرند. یکی از مقامات سابق ارشد دولت اوباما که در جریان برنامه‌های پیشنهادی علیه مداخله روسیه بوده، می‌گوید در کل دوره حضورم در دولت این دشوارترین مسئله برای دفاع است. دوره بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری و پیروزی ترامپ با مسائل دیگری هم‌پوشانی پیدا کرد: تحقیق درباره احتمال همکاری نزدیکان ترامپ با روسیه پیش از انتخابات و اینکه آیا ترامپ قصد داشته مانع بررسی اف‌بی‌آی در این زمینه شود یا نه. این مسئله تلاش مسکو برای تخریب روند دموکراتیک و اکنون آسیب‌پذیر آمریکا را تحت‌الشعاع قرار داد. ترامپ اتهام روابط پنهانی میان کمپین انتخاباتی خود و روسیه را رد می‌کند و هیچ تمایلی برای بازکردن دوباره این مسئله ندارد و ازهمین‌رو اخراج دیپلمات‌های روسیه و تحریم‌های اعمال‌شده دولت اوباما علیه روسیه در تاریخ ۲۹ دسامبر همچنان تنها واکنش ایالات متحده علیه مداخله روسیه است؛ تنبیهی که به گفته مایکل مک‌فال، سفیر ایالات متحده در روسیه در دوره اوباما با جرم تناسب ندارد.

جنگ شمشیر عربی و دشمنی برادران

اردشیر زارعی‌قنواتی: شروط ۱۳گانه عربستان و سه کشور عربی متحد خود (امارات متحده عربی، بحرین و مصر) که جمعه به قطر ابلاغ شد، با افشای فوری آن از سوی دوحه و عکس‌العمل‌های متعاقب آن نشان می‌دهد بحران موجود در مسیر تشدید تنش حرکت می‌کند. ماهیت و شکل این شروط که محور عربی به رهبری ریاض آن را از طریق کویت به‌عنوان میانجی به طرف قطری ابلاغ کرده است، درواقع «نقشه راه» آشتی و مصالحه نبوده و بیشتر به یک معاهده تسلیم بدون قیدوشرط شبیه است که پذیرفتن آن از سوی قطر این کشور را در حد یک مستعمره پایین می‌کشد و در صورت عدم پذیرش نیز باید در انتظار تعمیق بحران بود.

به لحاظ جایگاه ژئوپلیتیک قطر و امکان مانور برای یافتن متحد در منطقه و سطوح بین‌المللی، به نظر می‌رسد دوحه گزینه دوم را انتخاب می‌کند و زیر بار این شروط نخواهد رفت. همین که از طرف رهبران قطر بلافاصله این شروط محرمانه به صورت کامل به رسانه‌ها درز داده می‌شود، به‌خوبی نشان‌دهنده موضع این کشور است، تا جایی که امارات به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین هم‌پیمانان عربستان از قول «انور قرقوش»، وزیر مشاور در امور سیاست خارجی امارات، ضمن توصیف قطر به‌عنوان «اسب تروای خلیج‌فارس»، به‌صراحت ناخرسندی خود را نشان داده و می‌گوید: «افشای فهرست درخواست‌ها، با هدف ناکام‌کردن روند میانجیگری‌هاست و این رفتارهای کودکانه از قطر بعید نبود».بدون تردید چنانچه قطر در روزهای اخیر پالس‌های مثبت حمایت از ترکیه، ایران و کشورهای اروپایی و تا حدودی روسیه را دریافت نمی‌کرد، امکان تن‌دادن به این شروط تحمیلی را داشت ولی با توجه به تحولاتی که در منطقه می‌گذرد رهبران دوحه در صورت عدم تعدیل شروط همسایگان عرب خود دست به مقاومت خواهند زد. هم‌اکنون به دلیل تحولات شتابنده که در سطح منطقه و اوضاع داخلی کشورهای عربی و به‌ویژه عربستان می‌گذرد (برکناری شاهزاده محمدبن‌نائف و تعیین ولیعهدی محمدبن‌سلمان) به‌عنوان یک شاهزاده تندرو و به‌شدت مخالف ایران و قطر، تقریبا راه برای هرگونه مصالحه مرضی‌الطرفین بین دو طرف بسته شده است. این شروط ۱۳گانه که از تغییر اساسی در مناسبات با تهران، نوعی طلاق توافقی با ترکیه، پایان‌دادن به قدرت نرم قطر با تعطیلی شبکه تلویزیونی الجزیره و رسانه‌های زیرمجموعه آن، خروج این کشور از همه حوزه‌های نفوذ خود در منطقه، پرداخت غرامت کلان، گزارش‌دهی ماهانه درباره شروط تعیین‌شده در سال اول و فصلی در سال دوم طی ۱۰ سال، قطع ارتباط با گروه‌های تروریستی و مخالفان کشورهای ائتلاف عربی و اخراج همه کسانی که به هر دلیلی ائتلاف چهارگانه با فرض دشمنی تعیین کرده است، یک معاهده برای تسلیم خواهد بود که قطر را برای همیشه از معادلات منطقه به حاشیه می‌راند.

عکس‌العمل رهبران قطر به این شروط ۱۳گانه به‌ویژه در زمینه افشای فوری این اولتیماتوم نشان می‌دهد که دوحه تصمیم خود را برای تسلیم‌نشدن در برابر رقبای عرب خود گرفته است. اختلاف دیدگاه درباره تنش بین ریاض - دوحه در ساختار سیاسی آمریکا در دوگانه کاخ سفید - وزارت امور خارجه این کشور نیز تا حدودی در فضای سیاسی قطر نشانه عدم قاطعیت واشنگتن در حمایت از عربستان فرض شده است. موضع‌گیری ترکیه درخصوص تأکید بر حمایت و عدم بستن پایگاه نظامی خود در قطر (یکی از شروط ائتلاف به رهبری ریاض) با توجه به مجوز پارلمان این کشور برای اعزام حدود سه هزار نیروی جدید ترک به این پایگاه، نیز به لحاظ جایگاه ژئوپلیتیک آنکارا و نفوذ آن در بین طیفی از کشورهای اسلامی و همچنین حمایت تلویحی ایران با کمک‌های اساسی برای رفع محاصره اقتصادی، نوعی از موازنه قدرت در منطقه را ایجاد کرده است که به رهبران دوحه توان مقاومت را می‌دهد.

دیدار وزیر خارجه قطر در هفته گذشته با «سرگئی لاوروف» و نامه محرمانه امیر قطر به «ولادیمیر پوتین»، رهبر روسیه، بدون تردید درباره بسط مناسبات و همچنین همکاری در بحران سوریه بوده است که می‌تواند حمایت روسیه را در شرایط کنونی جلب کند. رهبران قطر با توجه به نفوذی که در بین بخش عمده از مخالفان سوری دارند در صورت توافق با روسیه درباره همکاری در بحران سوریه برگ برنده دارند که می‌تواند بسیاری از معادلات کنونی در منطقه را به نفع قطر دگرگون کند. قطری‌ها قبلا هم در معامله با تهران نشان داده‌اند که توان عملیاتی‌کردن پروژه خود در جهت همکاری حول حل‌وفصل بحران سوریه در چارچوب سیاست تنش‌زدایی روسیه را دارند. مذاکرات پیدا و پنهان عربستان با اسرائیل برای منزوی‌کردن قطر بدون تردید موضوعی نیست که از چشم افکار عمومی عربی نادیده گرفته شود و به همین دلیل ریاض در صورت تشدید منازعه قادر به کسب همراهی توده‌های عرب نخواهد بود. بندهایی از شروط ۱۳گانه ائتلاف به رهبری عربستان که درخصوص پایان‌بخشیدن به حمایت از گروه‌های تروریستی آمده است، یک موقعیت دوگانه و ژلاتینی دارد که طرف مقابل نیز به‌دلیل نقش آلترناتیو عربستان در حمایت از تروریسم بنیادگرای اسلامی می‌تواند قاعده معکوس و معلوم (شرط قطع رابطه عربستان با گروه‌های تروریست و سلفی) را در مقابل آن قرار داده و در صورت توافق با محور روسیه، ایران و ترکیه با خروج از این چرخه، تمام تمرکز جهانی را بر نقش ریاض در این موضوع معطوف کند.

با اعلان شروط سخت ۱۳گانه عربستان و متحدان عرب خود در مقابل قطر و موضع‌گیری «سلبی» دوحه با این پیشنهاد، به نظر می‌رسد وضعیت به سمت بن‌بست در روابط دیپلماتیک بین دو طرف پیش می‌رود. قطر بدون جلب حمایت روسیه، ترکیه و ایران و همچنین تا حدودی کشورهای اروپایی قادر به مقاومت در مقابل همسایگان رقیب خود نخواهد بود و این بهترین فرصت برای محور نزدیک به دمشق است تا با جلب همکاری قطر برای حل‌وفصل بحران سوریه سناریوی ترامپ - ملک‌سلمان را برای تشدید منازعات منطقه به شکست بکشانند. از آنجا که هم‌اکنون دونالد ترامپ به‌خاطر موقعیت متزلزل خود در واشنگتن دست بازی برای تقابل با قطر به‌عنوان کشوری که بزرگ‌ترین پایگاه نظامی آمریکا در آنجا مستقر است را ندارد و وزارت امور خارجه و دفاع این کشور سعی می‌کنند بی‌طرفی خود را در این منازعه اعمال کنند، رهبران دوحه قدرت مانور مناسب برای مقاومت در مقابل محور رقیب را خواهند داشت. در صورت تشدید منازعات بین عربستان و قطر با توجه به اهداف متفاوت و بعضا متناقض کشورهای اسلامی در قبال این موضوع یک افتراق و گسست تاریخی هم می‌تواند در شورای همکاری کشورهای اسلامی ایجاد شده و قدرت یارگیری سنتی ریاض در این مجموعه به‌شدت با چالش روبه‌رو شود. روزهای آینده برای منطقه خاورمیانه و حوزه خلیج‌فارس بسیار تعیین‌کننده است و نتیجه کشاکش دیپلماتیک عربستان و قطر تا حدود زیادی معادلات و مناسبات ژئوپلیتیک این حوزه مهم را تعیین می‌کند.

رویداد

محکومیت حمله به مکه مکرمه از سوی حزب‌الله

● حزب‌الله لبنان در بیانیه‌ای تلاش گناه‌آلود برای هدف قراردادن مسجد الحرام، مقدس‌ترین مکان دنیا، در ماه مبارک رمضان را محکوم و تأکید کرد این تلاش تأکیدی بر اندیشه جنایت‌کارانه و خونین این گروه‌ها است که حرمت این مکان مطهر یا زمان مبارک یا مقدسات دینی یا میراث انسانی را در نظر نمی‌گیرند.

ظهور گروه تروریستی جدید در پاکستان

● گزارش رسانه‌های پاکستان حاکی از آن است که به‌تازگی گروه تروریستی جدیدی با عنوان «انصارالشریعه» در این کشور سربرآورده و عصر جمعه در یکی از نخستین عملیات‌های خود، چهار نیروی پلیس در کراچی را به قتل رساند. به گزارش ایرنا، در محل حمله تروریستی به نیروهای پلیس کراچی، اعلامیه‌هایی پیدا شده است که در آن درباره انجام حملات تروریستی در قالب عملیات‌های «رد الارتداد» علیه نیروهای امنیتی پاکستان، هشدار داده شده است.

تلاش کوربین برای برگزاری انتخابات زودهنگام

● جرمی کوربین، رهبر حزب کارگر بریتانیا، با توجه به اینکه نظرسنجی‌ها برای نخستین‌بار از جلوافتادن او از رقیبش، ترزا می، خبر داده‌اند، اعلام کرد به دنبال اعمال فشار برای برگزاری یک انتخابات سراسری زودهنگام دیگر است و تأکید کرد: صحبت از باقی‌ماندن ترزا می در قدرت، «مضحک» است.

حذف عراق از لیست سیاه

● مسئولان آمریکایی اعلام کردند وزارت خارجه این کشور، درصدد است نام عراق را از «فهرست سیاه» که کودکان را به‌عنوان سرباز به خدمت می‌گیرد، حذف کند. به گزارش «رویترز»، مسئولان آمریکایی اعلام کردند «رکس تیلرسون»، وزیر خارجه این کشور، در نظر دارد نام عراق و میانمار را از «فهرست سیاه» که در آنها کودکان به‌عنوان سرباز به خدمت گرفته می‌شوند، حذف کند.

بمب‌گذار خودروهای داعش در چنگال ارتش لبنان

● مدیریت سازمان اطلاعات ارتش لبنان، محمد بدرالدین الکرنبی را به دلیل عضویتش در داعش و مشارکتش در سال ۲۰۱۴ در نبرد مرزی عرسال در شرق لبنان علیه ارتش این کشور، بازداشت کرد. الکرنبی که یکی از خطرناک‌ترین افراد تحت تعقیب بوده است، در انتقال عاملان انتحاری و خرید و بمب‌گذاری خودروها و انتقال خودروها برای منفجرکردن آنها در مناطق مختلف لبنان، مشارکت داشته است.

ممنوعیت حضور مخالف پوتین در انتخابات

● کمیسیون مرکزی انتخابات روسیه اعلام کرد «ناوالنی» از نامزدی در انتخابات ریاست‌جمهوری که مارس و آوریل سال آتی برگزار می‌شود، منع شده است. این کمیسیون در بیانیه‌ای اعلام کرد: درحال‌حاضر، الکسی ناوالنی واجد شرایط برای حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری روسیه نیست. او در حال گذران پنج سال حبس تعلیقی به اتهام اختلاس است. ناوالنی ۴۱ساله که یکی از منتقدان اصلی ولادیمیر پوتین و رقیب جدی او در انتخابات قبلی است، به اتهام اختلاس، دوره محکومیتش را سپری می‌کند؛ اتهامی که به گفته خودش با انگیزه سیاسی است.

اردوغان:

اجازه تشکیل کشور در شمال سوریه را نمی‌دهیم

● رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه که در استان «شانلی اورفا» سخنرانی می‌کرد، بر یک تهدید احتمالی نزدیک به مرز ترکیه با سوریه تأکید کرد. او گفت: این روزها یک جریان منفی در سوریه شکل گرفته است؛ اگر این روند منجر به تهدیدی برای مرزهای ما شود، جهان باید بداند ما درست همان کاری را که در عملیات «سپر فرات» صورت گرفت، انجام خواهیم داد. ترکیه، عملیات سپر فرات را آگوست سال گذشته میلادی برای ازبین‌بردن حضور داعش در شمال سوریه، آغاز کرد؛ این عملیات اواخر مارس سال جاری میلادی به پایان رسید.

افزایش فشارها بر رئیس‌جمهوری برزیل

● پلیس برزیل به این نتیجه رسیده که نوار صوتی‌ای که در آن میشل تمر، رئیس‌جمهوری این کشور، به نظر فردی را به پرداخت رشوه تشویق می‌کند، ویرایش‌نشده و واقعی است. به گزارش بی‌بی‌سی، این نوار صوتی ماه پیش منتشر شد و تمر مدعی شده بود این نوار ویرایش‌شده است. صدای او از سوی جوزلی باتیستا، میلیاردر برزیلی، ضبط شده است. در این نوار، تمر خواهان پرداخت رشوه به یک سیاست‌مدار زندانی می‌شود.